

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/76/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112010286
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Gáborík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3112010286.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Gáboríka a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Františka Kováča na verejnom zasadnutí konanom dňa 3. októbra 2012 prejednal odvolania prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín a obžalovaného

M. N.

nar. XX.XX.XXXX v R. U., trvale bytom R., Q.. Y. č. XXXX/XX, t.č. v ÚVV Ilava,

ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 3T/26/2012 zo dňa 24.05.2012 a takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. sa napadnutý rozsudok z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný uznáva vinným zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pretože dňa 04.07.2011 asi o 01.00 hodine v R. na Q. Y. č. XXXX/XX, v predsieni U., po predchádzajúcej vzájomnej hádke pod vplyvom alkoholu kuchynským nožom s čiernou rukoväťou o celkovej dĺžke 24,7 cm s dĺžkou čepele 12 cm napadol svoju matku T. N. tak, že ju najmenej trikrát bodol do oblasti hlavy, krku a hrudníka, pričom bodnutím do krku jej spôsobil prerezanie steny priedušnice, ľavej podkľúčkovej tepny a pravej spoločnej krčnej tepny, ktoré zranenia mali za následok vykrvácanie do dutiny hrudnej a navonok a traumaticko-hemoragický šok a viedli k následnej smrti poškodenej T. N., pričom jej spôsobil aj ďalšie drobné bodnorené poranenia,

t e d a ,

v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe,

z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 147 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. na trest odňatia slobody na 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zák. súd obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

II. Odvolanie prokurátora krajskej prokuratúry sa podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/26/2012 zo dňa 24.05.2012 bol M. N. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 04.07.2011 asi o 01.00 hodine v R. na Q. Y. č. XXXX/XX, v predsieni U., po predchádzajúcej vzájomnej hádke pod vplyvom alkoholu kuchynským nožom s čiernou rukoväťou o celkovej dĺžke 24,7 cm s dĺžkou čepele 12 cm napadol svoju matku T. N. tak, že ju osemkrát bodol do krku a hrudníka, čím jej spôsobil prerezanie steny priedušnice, ľavej podkľúčkovej tepny a pravej spoločnej krčnej tepny, ktoré zranenia mali za následok vykrvácanie do dutiny hrudnej a navonok a traumaticko-hemoragický šok a viedli k následnej smrti poškodenej T. N..

Bol za to odsúdený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. s použitím § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 17 rokov, pričom podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zák. súd obžalovanému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a podľa § 76 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 písm. b) a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní jedného roka, spočívajúci v povinnosti osobne sa hlásiť v určených lehotách. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák., súd obžalovanému zároveň uložil trest prepadnutia veci, a to kuchynského noža o dĺžke 24,7 cm.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol hneď po jeho vyhlásení napadnutý odvolaním prokurátora krajskej prokuratúry, ktoré smerovalo proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Namietal postup súdu prvého stupňa, keď obžalovanému mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, s poukazom na skutočnosť, že obžalovaný mal trestný čin spáchať v stave zmenšenej príčetnosti. Takýto právny záver podľa názoru prokurátora nemá oporu v dokazovaní, pričom správanie a konanie obžalovaného vo všetkých štádiách skutkového deja nezakladalo predpoklady pre mimoriadne zníženie trestu. Súd nevzal do úvahy, že obžalovaný sa do stavu ťažkej opilosti priviedol sám, a že práve požitím alkoholu sa jeho agresivita vystupňovala, čomu nasvedčuje aj spôsob, intenzita a rozsah útoku nožom voči matke. Po čine sa umyl, preobliekol, odišiel z miesta činu a snažil sa zahladzovať stopy, pričom až neskôr pod ťarchou dôkazov sa ku konaniu priznal. Aj napriek týmto významným skutkovým okolnostiam súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku, pričom dospel k záveru, že obžalovaný konal v stave zmenšenej príčetnosti. Je toho názoru, že obžalovaný netrpel žiadnou duševnou chorobou, či inou poruchou osobnosti. V tomto smere nepovažuje konštatovanie znalcov psychiatrov a tiež vyjadrenia znalca MUDr. Drobu na hlavnom pojednávaní za presvedčivé a právne významné. Navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušiť vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci tak, aby obžalovanému uložil trest v dolnej polovici výmery trestnej sadzby, so zaradením pre výkon trestu do ústavu s maximálnym stupňom stráženia a súčasne uložiť obžalovanému aj ochranný dohľad dlhšieho trvania ako jeden rok.

Odvolanie v zákonnej lehote podal aj obžalovaný proti výroku o vine, treste, ako aj konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo, ktoré zdôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne. V obsiahlom písomnom odôvodnení odvolania obhajkyňa poukazovala na to, že došlo k procesnému pochybeniu, pretože v súvislosti s oboznámením s výsledkami vyšetrovania nebol obžalovanému predložený celý vyšetrovací spis, nebol mu prehratý videozáznam z miesta činu, videozáznam z MsP Púchov a neboli vyhodnotené ani pachové stopy, ktoré boli zaistené v súvislosti s miestom spáchania skutku. Návrh na vykonanie týchto dôkazov spolu s návrhom na vypočutie svedkov H. N. a M. F., mu súd prvého stupňa zamietol. V priebehu celého trestného konania svoju vinu, že usmrtil matku, nepoprel, avšak zo znaleckých posudkov znalcov z odboru psychológie, psychiatrie, ako aj z výsluchu samotných znalcov R.. T. a J.. D. vyplýva, že svoj čin spáchal v stave patického afektu, ktorý nebol spôsobený opilosťou, ale aj v dôsledku poruchy osobnosti - psychopatie, ktorá skutočnosť viedla k jeho neschopnosti v čase skutku ovládať svoje konanie. Na hlavnom pojednávaní bolo potvrdené, že na trestnom čine sa podieľala aj

obeť trestného činu. Zo znaleckého posudku z odboru psychológie vyplýva, že sa konfliktom s matkou dlhodobo vyhýbal, čo u neho viedlo ku kumulácii afektového napätia. Skutočnosť, že nemal v úmysle matku usmrtiť, hoci aj nepriamo, potvrdila aj znalkyňa R. T., ktorá ako pohnútku jeho konania určila zlosť v ebriete. Zraňujúci predmet - nôž nemal v ruke preto, že by s ním chcel zaútočiť na matku, ale z dôvodu, že si chcel pripraviť večeru a útok z jeho strany na matku nesmeroval bezprostredne spôsobiť jej smrť. Nevie si vysvetliť ako sa to stalo, pričom si vybavil len jeden útok na matku. Zo znaleckého posudku znalcov MUDr. Červenej a MUDr. Macka vyplýva, že rany, ktoré mal matke zasadiť, s výnimkou jednej rany, neboli smrteľné, boli plytkého charakteru. Znalci uviedli poradie rán a ako poslednú ranu defekt č. 2 ako smrteľnú, pričom už nebol v takom stave vedomia, aby si možný následok - smrť, ktorý spôsobiť nechcel, vôbec uvedomoval. Jeho konanie nenaplnilo znaky vôľovej zložky úmyselného konania, a preto je nevyhnutné posúdiť jeho konanie ako nedbanlivosť vo vzťahu spôsobenému smrteľnému následku. Preto namietal právnu kvalifikáciu, ktorou bol uznaný za zločinu vraždy jeho matky podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. a je toho názoru, že jeho konaním bola naplnená skutková podstata zločinu činu zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. Pokiaľ ide o uložený trest, tento aj napriek mimoriadnemu zníženiu v trvaní 17 rokov je neprímerane vysoký, preto navrhuje zrušiť aj výrok o treste a uložiť mu miernejší trest za podmienky, že odvolací súd nezruší výrok o vine a naň nadväzujúci výrok o treste. Uloženie protialkoholického liečenia považuje za nadbytočné. V podstate z tých istých dôvodov podal odvolanie aj sám obžalovaný M. N..

Prokurátor krajskej prokuratúry v konaní o odvolaniach uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne právne kvalifikoval konanie obžalovaného. Poukázal na to, že na tele poškodenej bolo 8 bodných rán, z ktorých jedna bola smrteľná. Vzhľadom k tomu, že na tele poškodenej boli nájdené aj rezné rany na lakti a palci ľavej ruky, poškodená sa bránila. Odvolanie obžalovaného navrhol podľa § 319 Tr. por. zamietnuť a odvolaniu prokurátora vyhovieť. Navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušiť vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. s tým, aby odvolací súd rozhodol vo veci tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody v dolnej polovici výmery trestnej sadzby, so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia a tiež, aby súd obžalovanému uložil ochranný dohľad dlhšieho trvania ako rok, tiež trest prepadnutia veci.

Obhajkyňa obžalovaného poukázala na písomné dôvody odvolania a navrhla odvolaniu obžalovaného vyhovieť. Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, toto navrhla zamietnuť.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu obžalovaného je možné prisvedčiť.

K vytýkaným procesným chybám v odvolaní obžalovaného uvádza senát krajského súdu nasledovné. Namietané dôkazy súd prvého stupňa nezahrnul medzi dôkazy, ktoré vykonal na hlavnom pojednávaní a z ktorých pri svojom rozhodovaní ani nevychádzal a pokiaľ ide o navrhované vypočutie svedkýň H. N. a M. F., výpovede týchto svedkýň boli za súhlasu procesných strán na hlavnom pojednávaní prečítané. V tomto smere teda k ukráteniu práv obžalovaného nedošlo. Taktiež vzhľadom na povahu ostatného dôkazného materiálu, za situácie, keď obžalovaný sa k fyzickému konfliktu so svojou matkou priznal, nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie aj v smere vyhodnotenia pachových stôp, ktoré boli zaistené na mieste činu a vo vozidle.

Pokiaľ ide o skutkový stav, tento súd prvého stupňa v zásade správne zistil a ustálil s výnimkou premietnutia výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní aj do podrobnejšej špecifikácie ôsmich bodných rán uvedených v obžalobe. Súd prvého stupňa v tejto časti na základe výsledkov dokazovania mal upraviť skutkovú vetu, pretože obžalovaný nezasadil poškodenej 8 bodných rán do oblasti tváre, krku a hrudníka. Zo znaleckého posudku znalcov z odboru súdne lekárstvo MUDr. Červenej a MUDr. Macka vyplývajú nasledovné poranenia. Defekt č. 1, na bočnej ploche brady vľavo je hlboká bodná rana lineárneho tvaru, dĺžky 3 cm ponad kosť sánky do podkožia do hĺbky cca 4 cm. Defekt č. 2 je bodná rana na prednej ploche krku, pokračujúca do ľavej hrudnej dutiny a do hrotu ľavých pľúc, ktorou došlo k nekompletnému prerezaniu ľavej podklúčkovej tepny, kompletnému prerezaniu ľavej spoločnej krčnej tepny s dĺžkou bodného kanála približne 9,0 až 9,5 cm, pričom toto poranenie bolo smrteľného charakteru. Defekt č. 3 je na pravej bočnej ploche krku, má charakter plytkej reznej rany do hĺbky cca 1 mm do podkožia. Defekt č. 4 je 4 mm pod predchádzajúcou reznou ranou a má charakter veľmi plytkej reznej rany dĺžky 1,0 cm, ktorá zasahuje len povrchovú vrstvu kože. Defekt č. 5 je 6 mm pod

predchádzajúcou reznou ranou a má charakter veľmi plytkej rany dĺžky 1 cm, ktorá zasahuje len povrchnú vrstvu kože. Defekt č. 6 je v pravej podkľúčkovej oblasti a má charakter bodnej rany s dĺžkou 2,5 cm, do hĺbky cca 4,5 cm do podkožia. Defekt č. 7 má charakter plytkej bodnoreznej rany s dĺžkou 0,7 cm do hĺbky 0,5 cm pod pravú kľúčnu kosť. Defekt č. 8 má charakter plytkej bodnoreznej rany s dĺžkou 1,7 cm do hĺbky 0,5 až 0,7 cm do podkožia.

Takéto precizovanie spôsobu a miesta útokov obžalovaného na telo poškodenej je pritom mimoriadne dôležité pre posúdenie zavinenia obžalovaného v tom smere, či z jeho konania možno dovodiť tzv. „vražedný úmysel“, alebo či jeho úmysel smeroval len k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví jeho matky.

Na základe takto zisteného skutkového stavu na hlavnom pojednávaní nie je možné obžalovanému preukázať tzv. „vražedný úmysel“. Faktom je, že obžalovaný matku pichol nožom do krku, o čom niet pochyb. Nôž podľa jeho tvrdenia nemal v ruke preto, že s ním chcel zaútočiť na matku, ale len z toho dôvodu, že si chcel pripraviť večeru. Rany, ktoré mal obžalovaný matke zasadiť neboli smrteľné, s výnimkou jednej rany, boli plytké a vedené malou intenzitou. Obžalovaný s poškodenou pred spáchaním skutku nemal žiadny fyzický konflikt. Z takéhoto konania obžalovaného, keď tento popiera vôľovú zložku (ako základný znak skutkovej podstaty trestného činu vraždy), nebolo potom možné dovodiť k následku v podobe smrti zavinenie vo forme úmyslu. Tu bolo potrebné prihliadnúť aj k záveru znalcov psychiatrov, ktorí vo vzťahu ku konaniu obžalovaného uviedli, že jeho ovládacia schopnosť bola podstatne znížená.

Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, keď konanie obžalovaného po právnej stránke kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a konanie obžalovaného, keďže mu nebol preukázaný úmysel matku usmrtiť, po čiastočnej úprave skutku po právnej stránke kvalifikoval ako zločin zabitia podľa § 147 ods. 2 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pretože obžalovaný v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe.

Pri určovaní druhu a výmery trestu odvolací súd vychádzal zo zásad pre ukladanie trestov v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu, jeho nenapraviteľný následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a ako aj jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. spočívajúcu v čiastočnom priznaní obžalovaného a oľutovanie trestnej činnosti. Nič mu nepriťažovalo. Pomer poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností bol 1:0. Keďže u obžalovaného prevažovali poľahčujúce okolnosti, musel súd u obžalovaného v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. znížiť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Základná sadzba je v rozpätí 9-12 rokov, upravená (9 rokov až 132 mesiacov). Hľadá sa na neho akoby nebol súdne trestaný, priestupkovo bol viackrát riešený. Odvolací súd dospel pritom k záveru, že na nápravu obžalovaného je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody v trvaní 10 rokov. Keďže obžalovaný v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, zaradil ho súd pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Pokiaľ ide o trest prepadnutia veci, tento odvolací súd do svojho rozhodnutia nezahrnul, pretože z trestného spisu nie je jasné, komu predmetný nôž patril. S prihliadnutím na závery znaleckého posudku znalcov psychiatrov, súd obžalovanému uložil aj protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Vzhľadom na zrušenie rozsudku z dôvodu odvolania obžalovaného súd nevyhovel odvolaniu prokurátora krajskej prokuratúry a odkazuje na dôvody uvedené v rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.